

KADINA YÖNELİK ŞİDDETİN ÖNLENMESİ

Şiddetin Tanımı

- Kişinin, fiziksel, cinsel, psikolojik veya ekonomik açıdan zarar görmesiyle veya acı çekmesiyle sonuçlanan veya sonuçlanması muhtemel hareketleri içeren;

Bu kapsamda tehdit ve baskı, özgürlüğün keyfî olarak engellenmesini de içeren,

Toplumsal, kamusal veya özel alanda meydana gelen,

Fiziksel, cinsel, psikolojik, ekonomik veya sözlü her türlü tutum ve davranıştır

(Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun).

-
- Şiddet eylemi gerçekleştirildiği kişiler açısından değerlendirildiğinde;
 - Kişinin kendisine yönelik,
 - Kişilerarası,
 - Kolektif şiddet olarak sınıflandırıldığı görülmektedir.
-
- Kişilerarası şiddet türlerinden en yaygın olanlarından birinin aile içi şiddet olduğu bilinmektedir.

Aile İçi Şiddet

- Aile içi şiddet denildiğinde akla 'eşler ve aile bireyleri arasında çoğunlukla ev içerisinde yaşanan şiddet' gelir.
- Bireyin hayatının, bedeninin, psikolojik bütünlüğünün ya da özgürlüğünün güç ya da zor kullanılarak tehlikeye uğratılması olarak tanımlanmaktadır (Zara Page ve İnci, 2008).

Aile içi kadına yönelik şiddet ise;

- Aile içinde meydana gelen, cinsiyete dayalı, kadın üzerinde baskı ve üstünlük kurmayı amaçlayan, tehdit, dayatma, kontrol içeren; psikolojik, cinsel, ekonomik, fiziksel zararlarla sonuçlanan, kadının insan haklarını ihlal eden her türlü eylemdir.

Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliği ve Kadına Yönelik Şiddet

- Kadına yönelik şiddetin temelinde toplumsal cinsiyet eşitsizliği yer almaktadır.
- Toplumsal cinsiyet rolleri, bir toplumda kadına ve erkeğe yüklenen ve onlardan beklenen farklı düşünce, duygu ve davranış kalıplarını gösterir.
- Toplumsal cinsiyete dayalı şiddet ise bir kadına yönelik kadın olduğu için yöneltilen veya kadınları orantısız biçimde etkileyen şiddet olarak tanımlanmaktadır (İstanbul Sözleşmesi, 2011). Aynı sözleşmede kadına karşı şiddet kadına yönelik ayrımcılığın bir biçimi olarak ele alınmaktadır.

-
- Türkiye'nin hemen her yerinde her yaş, meslek ve statüden erkek, hemen her yaş, meslek ve statüden kadına yönelik fiziksel, psikolojik, cinsel ve ekonomik şiddet uygulamaktadır. Bu şiddet türleri bazen aile içinde kalmakta bazen ise topluma kadar yansımaktadır.
 - Kadınlar gündelik yaşantılarında fiziksel, duygusal, cinsel ve ekonomik olmak üzere farklı şiddet türleriyle karşı karşıyadır. Birçok durumda bu şiddet türlerinin bir arada uygulandığı da görülebilmektedir. Bütün bunlarla birlikte kadına yönelik şiddeti beş başlık altında toplamak mümkündür. Bunlar; sözel, fiziksel, cinsel, duygusal ve ekonomik şiddettir.
 - Şiddet gören ya da yaşayan çiftler, bunu çocuklarına hissettirmediklerini, onları koruduklarını söyleseler de şiddetin yaşandığı ailelerde, çocuklarda dahil her birey yaşanan şiddetten olumsuz etkilenmektedir.

Fiziksel Şiddet

- Fiziksel Şiddet en çok saptanan ve gözlenen Şiddettir.
- Fiziksel Şiddetin bedende yara, morluk, kırıklar ve beyin hasarı gibi lme varan sonuçlar doğurduğu bilinmektedir.
- Fiziksel Şiddet gören kadınların hem kişiliğine hem de sağlığına yönelik çok ciddi hak ihlalleri söz konusu olmaktadır.
- Fiziksel Şiddet; fiziksel güç kullanılarak baŐkasının vücut bütünlüğüne zarar veren, ona acı çektiren her türlü saldırıyı kastetmektedir.

Psikolojik-Duygusal Şiddet

- Kadınlara yönelik her türlü aşağılama, hakaret, küfür, küçük düşürmek, utandırmak kadının bedeniyle ya da görüntüsüyle alay etme, kadına sevgi ya da şefkat göstermemek, baskı yapmak, suçlu hissettirmek, bağırma, tehdit etme, sürekli sorguya çekme, görüşlerini ve çalışmalarını küçümseme gibi hareketleri içerir.

Ev içinde ya da başka kişilerin bulunduğu yerde yapılan duygusal şiddet en yoğun görülen şiddet biçimlerinden biri olup kadının öz benliğinin yaralanmasına neden olmaktadır.

Ekonomik Şiddet

- Ekonomik Şiddet, kadının para harcamasının kısıtlanması, çalışmasına izin verilmemesi, zorla alıştırılması,

Ekonomik konulardaki kararların erkek tarafından tek başına alınması, kadının parasının elinden alınması,

İř yerinde olay yaratmak suretiyle kadının işten atılmasına neden olunması,

Kadının iř bulmasını kolaylaştırıcı becerilerinin geliştirilmesinin engellenmesi,

Ev ihtiyaçlarını karşılayacak maddi kaynaktan yoksun bırakılması.. gibi

Kadını kontrol etmek ya da cezalandırmak amacıyla ekonomik olarak sınırlama maksatlı yapılan her türlü eylemdir. (Kalem, 2019).

Cinsel Şiddet

- Cinsel şiddet, cinsel bir eylem gerçekleştirmeye, istenmeyen cinsel sözler söylemeye, cinsel yaklaşım ve tekliflerde bulunmaya ya da bir kişiyi ticari amaçla cinsel olarak kullanmaya yönelik eylemlerin tümünü kapsamakta olup, kurbanla fail arasındaki ilişki her ne olursa olsun, kurbanın evinde ya da işyerinde sınırlı kalmaksızın her türlü koşulda bir kişinin cinselliğine karşı dolaylı ya da direkt olarak ve zorlamayla yapılan cinsel bir eylem olarak tanımlanmaktadır.
- Birini istemediği yerde, zamanda veya şekilde cinsel ilişkiye zorlamak; kişinin rızası olmaksızın suç teşkil eden cinsel nitelikli eylemlerde bulunmak; cinselliği bir tehdit, sindirme ve kontrol etme aracı olarak kullanmak cinsel şiddet eylemlerindedir (Ayşegül Sili Kalem, 2019).

Flört Şiddeti;

- Flört Şiddeti partneri kontrol etmek veya partnere fiziksel, cinsel ya da psikolojik bakımdan zarar vermek amacıyla yapılan, partnerin kiŐisel bütünlük ve gelişimini engelleyen veya tehdit eden tüm davranıŐlardır (Üstünel, 2020).
- Flört Şiddeti her tür Şiddet olgusu ile karŐımıza çıkabilir. Fiziksel, cinsel, psikolojik, ekonomik Şiddet ve sosyal taciz en çok karşılaşılan Şiddet tipleridir.

Siber Şiddet- Dijital Taciz

- **Dijital taciz** hedef seçilmiş bir kişiye sürekli olarak saldırgan veya cinsel içerikli mesajlar gönderilmesi şeklinde tanımlanmaktadır
- İstenmeyen iletişim, istenmeyen cinsel içerikli mesajlaşma, siber zorbalık ve kadın düşmanlığı gibi davranışlar, kişiyi ısrarlı biçimde iletişim kurmaya davet etmek ya da iletişimi bitirmesine imkân vermemek de taciz davranışlarındanır (Baştürk, 2020).
- Microsoft tarafından 2017 yılında yayınlanan Digital Civility Index Global raporunda çevrim içi ortamda 13-17 yaş aralığındaki kız çocuklarının, aynı yaş aralığındaki erkek çocuklarına göre yaklaşık %10 oranında daha fazla tacize uğradığı belirtilmektedir. Araştırmada, kız çocukları gibi, yetişkin kadınların yarısından fazlasının (%56) doğrudan ya da dolaylı biçimde tacize maruz kaldığı görülürken; yetişkin erkeklerin tacize maruz kalma oranlarının daha düşük olduğu belirtilmektedir.

Siber Şiddet- Dijital Taciz

- Siber şiddet örnekleri
- Siber cinsel taciz,
- Siber taciz,
- Siber takip,
- İtibar zedelenmesi ve
- Siber saldırı olmak üzere beş alt kategoride sınıflandırılmaktadır ,
(Temur-Şimşekcan, 2018).
- Kadınların en fazla maruz kaldıkları siber şiddet örneği istenmeyen mesajlara maruz kalma iken diğer takip eden örnekler cinsel içerikli mesajlar / medya gönderilmesi ve profilinin takip edilmesidir (Temur-Şimşekcan, 2018).

ŞİDDETİN ETKİLERİ

Şiddetin Fiziksel Etkileri

- Şiddetin gözle görülebilir etkilerinin başında yaralar, çürükler, kırıklar gibi bedene yönelik hasarlardır (Öztürk, Öztürk ve Tapan, 2016).
- Şiddet mağduru kadınlar şiddet mağduriyetinden kaynaklı pek çok sağlık sorunu ile karşı karşıya kalmakta ölümlerle sonuçlanan vakalar da mevcuttur.
- Ortaya çıkan bu durum ile birlikte şiddete uğrayanın yani kadının, hem kişiliğine hem de sağlığına karşı yapılmış çok ciddi hak ihlalleri söz konusu olmaktadır (Öztürk, Öztürk ve Tapan, 2016).
- Aile içinde kadına yönelik gerçekleştirilen şiddette ailenin diğer bireyleri ve özellikle çocuklar zarar görebilmektedir.

Şiddetin Psikolojik Etkileri

- Şiddete maruz kalan kadınların yoğun biçimde suçluluk, yalnızlık, korku, çaresizlik, kendine güvensizlik, gerginlik ve huzursuzluk gibi duygulanımlar içinde kalırlar ve sonuç olarak bu kişilerde akut stres bozukluğu, travma sonrası stres bozukluğu, anksiyete bozuklukları, alkol madde bağımlılığı, depresyon, yeme-uyku bozuklukları gibi birçok psikiyatrik rahatsızlık görülme olasılığı ortaya çıkmakla birlikte kendine zarar verme davranışları veya intihar girişimleri de görülebilmektedir.
- Şiddet olayları yaşamış kadınlarda en sık karşılaşılan psikolojik sorunun **Travma Sonrası Stres Bozukluğu** (kısaltmasıyla **TSSB**) olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır.

-
- Cinsel şiddete maruz kalan kadınlarda kendi bedenlerinden utanç duyma, bedenlerine dokunamama gibi durumlar görülmektedir. Yabancı bir erkek ile yakın durmak, karanlıkta uyumak, evde yalnız oturmak gibi durumlar tehdit algısı ile kaygı yarattığı için kadınların bu gibi ortamlardan kaçınmaktadırlar.
 - İntihar düşüncesi ve hayali, değersiz olduğuna yönelik mesajları içselleştirmesi nedeniyle bedeniyle ilgili yanlış düşünceler, kendine bilerek fiziksel zarar verme ve yaralama eğiliminde artış, strese dayalı psikosomatik şikâyetler, uykuya dalmakta güçlük, korkulu rüyalar görme, korku, dikkatini toparlayamama gibi durumlar görülmektedir.
 - Özellikle çocukluk çağında cinsel şiddete uğrayan kadınlar korku, utanç, öfke gibi duyguları azaltabilmek için kendini kesme, yaralama, yakma gibi kendine zarar verme davranışları sergileyebilirler.

Şiddetin Sosyal Etkileri

Birçok kadın, gördüğü tüm şiddet türlerine rağmen sosyal statü kaygısı, toplumsal ve ailevi baskılar, özellikle ekonomik baskı ve kaygılar, sosyal çevre baskısı, kendine güvenmeme ve toplumsal cinsiyet rollerinin etkisiyle evliliklerini, ilişkilerini sürdürmeye devam etmekte ve bir gün düzelir diye ümit ederek bu tür muamelelere sessiz kalmaktadır.

Yaşam kalitesinin düşmesi, intihar, cinayet, taciz, tecavüzün artması, suçun artması, verimliliğin azalması, toplumsal gelişimin yavaşlaması, demokratik süreçlere katılımın azalması, şiddetin etkilerinin kuşaktan kuşağa aktarılması şiddetin toplumsal yaşama olumsuz etkilerinden bazılarıdır.

Çocuğa Etkileri

- Fiziksel Őikayetler, uyku bozuklukları, altını ıslatma, gelişim geriliği, terk edilme korkusu, öldürüleceği veya anne babasının birbirini öldüreceği korkusu, öfkelenmekten veya başkalarının öfkelenmesinden korkma, yüksek düzeyde anksiyete, yeme bozukluğu, çevresini emniyetsiz ve güvensiz bulma, yoğun çaresizlik ve Şiddeti önleyemediği için suçluluk duyma, ihmale ve istismara uğramaya daha açık hale gelme, travmatik olaylara Őahit olma ve aynı Şiddeti görme tehlikesiyle karşı karşıya kalma, okulda arkadaşları, öğretmenleri veya dersleri ile ilgili problemler yaşama, diğer çocuklara Şiddet uygulamaya da diğer insanlardan ürkme, çekinme eğilimi Şiddetin çocuklar üzerindeki önemli etkilerindedir.

KAYNAKÇA

- <https://datem.com.tr/blog/kadina-yonelik-siddet-ve-psikolojik-etkileri/>
- <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/184934>
- https://insamer.com/tr/kadina-yonelik-siddet_1996.html
- https://insamer.com/tr/kadina-yonelik-siddet_1996.html#:~:text=Kad%C4%B1na%20%C5%9Eiddetin%20Sonu%C3%A7lar%C4%B1&text=Yo%C4%9Fun%20korku%2C%20panik%2C%20endi%C5%9Fe%2C,yeme%20ve%2Fveya%20uyku%20pr oblemleri
- <https://npistanbul.com/kadina-yonelik-siddetin-psikolojik-sonuclari>
- https://www.microsoft.com/en-us/digital-skills/digital-civility?activetab=dci_reports:primaryr5
- <https://www.newslabturkey.org/dijital-taciz-siddet-ve-cinsiyet/>
- Kalem, A. S. (2019). Kadına yönelen çevrimiçi tehdit: siber şiddet. Cyberpolitik Journal, 4(8), 259-272.
- Kolektif (2008). Kadına yönelik şiddetin önlenmesi el kitabı, Kadın Dayanışma Vakfı, Ankara.
- Lök, N., Başoğlu, C., Öncel, S., Altınay, A. G. ve arat, y. (2016). Aile içi şiddetin çocuk üzerindeki etkileri ve psikososyal desteğin önemi. Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar,8(2), 155-161.
- Öztürk, Ö., Öztürk, Ö. ve Tapan, B. (2016). Kadına yönelik şiddetin kadın ve toplum sağlığı üzerine etkileri. Sağlık Akademisyenleri Dergisi, 3(4), 139-144.
- Temur-Şimşekcan, N. (2018). Toplumsal cinsiyete dayalı şiddetin bir başka biçimi: siber şiddet, Yüksek Lisans Tezi (Tez no: 488537). YÖK Tez Merkezi veri tabanından erişildi.
- Zara Page, A. ve İnce, M. (2008). Aile içi şiddet konusunda bir derleme. Türk PsikolojiYazılar, 11 (22), 81-94.